

Akcioni plan za životnu sredinu i socijalna pitanja - vetropark Kovačica, Srbija

U tabeli u nastavku predstavljen je ESAP (Akcioni plan za životnu sredinu i socijalna pitanja). On identifikuje neophodne mere, osnovu zahteva, vreme akcija, kriterijume koji se koriste za utvrđivanje toga da li je neophodna akcija uspešno ostvarena, kao i informacije koje će biti prijavljene Zajmodavcima. Realizacija akcija je odgovornost EKW. Kada izvođači obavljaju radove u skladu sa ugovorom kompaniji EKW ili njenim imenovanim licima, EKW će biti odgovorna za poštovanje zahteva ESAP-a od strane tih izvođača. Očekuje se da se ovo postigne uključivanjem zahteva u ugovore i podugovore, kao i putem neposrednog nadzora od strane EKW-a i/ili njenog predstavnika, po potrebi.

Vršenje radnji propisanih ovim ESAP-om će biti prijavljeno Zajmodavcima od strane kompanije EKW u skladu sa ESAP-om i sporazumima o finansiranju. ESAP će biti predmet revizije ili će na drugi način biti ocenjen od strane Zajmodavaca tokom izgradnje i eksploatacije Projekta. Kao što je dogovoreno od strane Zajmodavaca i kompanije EKW, ovaj ESAP može biti revidiran s vremena na vreme u toku realizacije Projekta, ponekad kao odgovor na procene koje se sprovode u skladu sa samim ESAP-om. Nikakve promene neće biti izvršene ako bi to moglo dovesti do povreda zakona Republike Srbije ili zahteva Zajmodavaca u vezi sa zaštitom životne sredine i socijalnim performansama. Promene u ESAP-u iz 2013. su podvučene i obeležene žutom bojom.

Br.	Mera	Izvor zahteva	Resursi/odgovornost	Raspored za završetak radnje	Ciljni i kriterijumi za procenu uspešne realizacije
0	Podnošenje izveštaja Banci o ostvarenim rezultatima na polju zaštite životne sredine, zdravlja, bezbednosti i socijalnih pitanja (EHSS), uključujući i status svakog ESAP elementa i ostalih ugovorenih aktivnosti, uključujući rešavanje pritužbi u vezi sa projektom.	Kontinuirana procena EHSS performansi u odnosu na EBRD PR i IFC PS	Interni resurs.	Šestomesečno tokom izgradnje. Jednom godišnje u toku rada.	Podnošenje izveštaja o o ekološkom, zdravstvenom, bezbednosnom i društvenom učinku (EHSS) po rasporedu i u uzajamno dogovorenom formatu.
1	EBRD PR 1: Upravljanje zaštitom životne sredine i socijalnim pitanjima / IFC PS1: Procena i upravljanje ekološkim & društvenim rizicima i uticajima				
1.1	Kreirati integrisani <u>sistem upravljanja zaštitom životne sredine, socijalnim pitanjima, zdravljem i bezbednošću (ESHS) koji uključuje zdravlje i bezbednost na radu. Odgovarajući zahtevi u toku izgradnje i rada treba da budu odgovornost snabdevanja od strane kompanije WTG i FSA izvođača. (Napomena: sistem generalno treba da ispuni ciljeve ISO14001 i OHSAS 18001, ali ne mora biti sertifikovan).</u>	Najbolje prakse EBRD PR1, PR2, PR4, PR6 i PR8 IFC PS1, PS2, PS6 i PS8	Interni resurs (ili podržan od strane spoljnog konsultanta).	Pre početka izgradnje. Održavati stalno u toku izgradnje i rada.	ESMS kreiran od strane kvalifikovanog konsultanta, osoblje obučeno, sistem implementiran. Status sistema se prijavljuje relevantnoj finansijskoj instituciji (u skladu sa ESAP tačka 0).
1.2	Utvrđivanje i sprovođenje korporativne politike, <u>MS okvira</u> i procedure za nadzor rezultata ostvarenih na planu zaštite životne sredine, socijalnih pitanja i zdravlja i bezbednosti (ESHS), kako bi obuhvatilo (kao minimum): <ul style="list-style-type: none"> • ESHS procedure i sistem za izveštavanje o usklađenosti i kontroli; • Obuhvatanje odgovarajućeg Plana upravljanja zaštitom životne sredine i socijalnim pitanjima (ESMP) i zakonskih odredaba u ugovorima/podugovorima, uključujući i uslov za obuku osoblja/rukovodstva; • Dodeljivanje jasnih odgovornosti u okviru Elektrawinds za nadzor izvođača; • Redovne inspekcije građevinskih poslova izvođača; • Izveštaje izvođača o učinku koji je dovoljan da omogući uključivanje podataka u ESHS izveštaje Banci, kao i da omogući Elektrawinds da utvrdi da li su potrebne korektivne mere; i 	Najbolje prakse EBRD PR1 IFC PS1	Interni resurs (ili podržan od strane spoljnog konsultanta).	Pre početka izgradnje. Održavati stalno u toku izgradnje i rada.	Priprema ESMP-a i godišnjeg izveštaja o ažuriranju ESMP-a za relevantnu finansijsku instituciju. Imenovanje kvalifikovane osobe. Kvalifikacije dostavljene sa prvim relevantnim izveštajem u skladu sa tačkom 0 ESAP-a. Odgovorno lice mora postojati u svakom trenutku.

Br.	Mera	Izvor zahteva	Resursi/odgovornost	Raspored za završetak radne	Ciljni i kriterijumi za procenu uspešne realizacije
	<ul style="list-style-type: none"> Verifikaciju uverenja o obuci i profesionalnoj osposobljenosti izvođačevih rukovodilaca i zaposlenih na planu zaštite životne sredine, bezbednosti na radu i zdravlja kao i socijalnih pitanja 				
1.3	<p>Obezbediti dovoljne kapacitete za rešavanje ESHS pitanja u vezi sa projektom i obezbediti odgovarajuće ESHS upravljanje izvođača.</p> <p>Kreirati okvir za definisanje organizacione strukture Tima za upravljanje projektom EKW-a, sa svim ključnim ulogama koje su predstavljene na organogramu. Imenovati i održavati osobu(e) odgovornu za ekološka, socijalna pitanja i bezbednost i zdravlje za projekat, koja će izveštaje podnositi direktno rukovodiocu projekta, a potom i upravnom odboru EKW-a.</p>	Najbolja praksa EBRD PR1 IFC PS1	Interni resurs (ili podržan od strane spoljnog konsultanta).	U svakom trenutku tokom trajanja projekta.	Jasni ESHS zahtevu. Kvalifikovano ESHS osoblje dostupno. Kvalifikacije podnete sa prvim izveštajem relevantnim finansijskim institucijama (u skladu sa ESAP tačkom 0).
1.4	Imenovati i održavati osobu na licu mesta odgovornu za praćenje saglasnosti sa ESHS-om, koja podnosi izveštaje direktno rukovodiocu projekta, kao i rukovodstvu kompanije Electrawinds.	Najbolja praksa EBRD PR1 IFC PS1	Interni resurs (ili podržan od strane spoljnog konsultanta).	Imenovati pre početka izgradnje. Održavati stalno u toku izgradnje i rada.	Imenovanje kvalifikovane osobe. Kvalifikacije podnete uz prvi relevantni izveštaj u skladu sa tačkom 0 ESAP-a. Odgovorno lice mora postojati u svakom trenutku.
1.5	<p>Kreirati i implementirati Plan upravljanja Izvođača/Podizvođača za upravljanje ESHS planiranjem i učinkom građevinskih i drugih izvođača, uključujući, kao minimum:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uključivanje relevantnih zahteva ESAP-a u ugovore/podugovore. Jasno dodeljivanje ESHS odgovornosti kompaniji EKW i izvođačima. Izvođač izveštava u dovoljnoj meri da omogućiti kompaniji EKW da uključi relevantne podatke u izveštaje Zajmodavcima, kao i da omogućiti procenu potreba za korektivnim merama. Verifikacija obuke i/ili odgovarajućih kvalifikacija za osoblje/rukovodiocce izvođača odgovorne za ESHS 	Najbolja praksa EBRD PR1 IFC PS1	Interni resurs (ili podržan od strane spoljnog konsultanta).	Izraditi/usvojiti pre potpisivanja ugovora/podugovora Implementirati: tokom izvršavanja ugovora/podugovora	<p>Kreiranje, usvajanje i primena ESHS izveštavanja sistema za upravljanje izvođača:</p> <ul style="list-style-type: none"> Slanje izveštaja Zajmodavcima o razvoju politike/procedura Izveštaj o ESHS obukama izvođača/podizvođača Izveštaj o statusu i najvažniji delovi o nadzoru izvođača
1.6	<p>Kreirati plan zaštite i prevencije rizika u odnosu na prirodno i društveno okruženje (ESMP) za projekat koji se sastoji od kompletnih podataka o zahtevima vezanim za rezultate u zaštiti životne sredine, socijalnim pitanjima, zdravlju i bezbednosti i obavezama vezanim za izgradnju, rad i zatvaranje projekta. Uključiti detaljne vremenske odrednice za sprovođenje određenih mera ublažavanja i aktivnosti nadgledanja. ESMP treba da uključuje detaljan plan zaštite životne sredine tokom izgradnje (CEMP) i relevantne manje planove, uključujući i one preporučene u okviru ESAP-a.</p> <p>Kreirati i implementirati plan zaštite životne sredine tokom izgradnje (CEMP).</p>	Najbolja praksa EBRD PR1, PR 3, PR4 IFC PS1, PS2, PS4	Interni resurs (ili podržan od strane spoljnog konsultanta).	Pre početka izgradnje. Održavati stalno u toku izgradnje i rada.	<p>Podnošenje CEMP-a relevantnim finansijskim institucijama (sa prvim izveštajem u skladu sa tačkom 0) na razmatranje i usvajanje.</p> <p>Neprekidno izveštavanje relevantnih finansijskih institucija u toku faze izgradnje (u skladu sa tačkom 0 ESAP-a).</p> <p>ESMP i CEMP podplanovi će biti pregledani i odobreni od strane EKW-a i nadležne treće strane prihvatljive za Zajmodavce</p> <p>Planovi koji se dostavljaju Zajmodavcima na kontrolu i odobrenje bez prigovora</p>

Br.	Mera	Izvor zahteva	Resursi/odgovornost	Raspored za završetak radnje	Ciljni i kriterijumi za procenu uspešne realizacije
					ESHS izveštavanje: Status kontrola i odobrena ESMMP-a i ostalih manjih planova
1.7	Razviti i sprovesti strategiju Dekomisija koji uključuje plan za minimiziranje uticaja tokom stavljanja van pogona.	Najbolja praksa EBRD PR1 IFC PS1	Interni resurs.	Na kraju životnog veka vetroparka.	Plan zatvaranja koji se podnosi relevantnim finansijskim institucijama.
1.8	Aktivno učestvovati u izradi Kumulativne Procene uticaja koja je zajednički promovisana od strane IFC i EBRD.	EBRD PR 2 IFC PS 2	Interni resurs (ili podržan od strane spoljnog konsultanta).	Jednokratna studija koja počinje u proleće 2017.	Mere za komercijalno neosetljivu dokumentaciju i podatke vezane za procenu uticaja i program izgradnje.
2	EBRD PR 2 / IFC PS 2: Rad i radni uslovi				
2.1	Razviti formalni mehanizam za žalbe zaposlenih i izvođača radova i distribuirati informacije o njegovom korišćenju radnicima, na jeziku(cima) radnika. <u>Napomena: ovaj mehanizam je odvojen od onog za spoljašnje zainteresovane strane koji je deo Plana zainteresovanih strana u skladu sa PR/PS 10.</u>	EBRD PR 2 IFC PS 2	Interni resurs (ili podržan od strane spoljnog konsultanta).	Razviti i realizovati pre izgradnje i tokom trajanja projekta.	Podnošenje relevantnim finansijskim institucijama (sa prvim izveštajem u skladu sa tačkom 0) žalbenog postupka na razmatranje i odobrenje. Nakon toga, slanje izveštaja relevantnim finansijskim institucijama koji treba da obuhvati sve žalbe radnika i odluke.
2.2	Razviti i implementirati plan bezbednosti i zaštite na radu koji će davati smernice za sve aktivnosti na terenu tokom pripreme terena, izgradnje i rada vetroparka. Osigurati da svi izvođači radova usvoje ove planove. Zahtevi treba da uključuju, kao minimum (ali se ne ograničavaju na): <ul style="list-style-type: none"> Analizu potencijalnih rizika prema radnom mestu i prema pojedinačnoj aktivnosti, kao i kontrolni mehanizam za sve aktivnosti; Obavezno izveštavanje od strane izvođača; Uslove za sprovođenje i korišćenja lične zaštitne opreme (PPE); Obuku iz zaštite na radu za osoblje; Razviti i sprovesti postupak hitne reakcije; Razmatranje i usvajanje BZR planova izvođača; i Održavanje statistike ukupnog broja radnih sati, izgubljenog vremena, incidenata, povreda, ozbiljnih povreda itd. 	Najbolja praksa EBRD PR 2 IFC PS 2 Srpski zakon	Interni resurs (ili podržan od strane spoljnog konsultanta).	Pre početka aktivnosti izvođača na licu mesta	Potvrda plana kompanije Electrawinds od strane relevantnih finansijskih institucija. Dostupnost OHS planova izvođača koje je odobrila Elektrawinds ili nezavisni OHS stručnjak. Izveštaji Banci o pitanjima vezanim za OHS, statistikama i izvršenim obukama (u skladu sa tačkom 0 ESAP-a). Izveštavanje Banke o većim nezgodama (u skladu sa tačkom 0 ESAP-a).
2.3	Kreirati i sprovesti radne i socijalne politike i uključiti ih u ugovore sa zaposlenima i izvođačima - tako da uključe uslove rada, veštine, otpuštanja, diskriminaciju, uznemiravanja, kršenja, ljudskih prava, prisilni i dečiji rad, plate i socijalna odsustva / beneficije, zdravlje i bezbednost i podmićivanje i korupciju	EBRD PR1, PR2 i PR 4 IFC PS1, PS2 i PS4	Interni resurs (koji obezbeđuju izvođači).	Pre početka aktivnosti izvođača na licu mesta.	Politike koje je odobrila Elektrawinds ili nezavisni stručnjak. Podnošenje relevantnoj finansijskoj instituciji (sa prvim izveštajem u skladu sa tačkom 0).
3	PR 3: Prevencija i smanjenje zagađenja / IFC PS 3: Efikasno korišćenje resursa i prevencija zagađenja				

3.1	Preduzeti istraživanje praćenja buke u osetljivim receptorima (npr. obližnji stanovnici) radi provere toga da li su nivoi buke prihvatljivi.	EBRD PR2, PR3 i PR4 IFC PS2, PS3 i PS4 Srpski zakon	Interni resurs (ili eksterni).	Šest meseci nakon završetka kreiranja.	Izveštaj o istraživanju sa statusom usaglašenosti relevantnoj finansijskoj instituciji (sa prvim izveštajem u skladu sa tačkom 0).
-----	--	---	--------------------------------	--	--

Br.	Mera	Izvor zahteva	Resursi/odgovornost	Raspored za završetak radne	Ciljni i kriterijumi za procenu uspešne realizacije
3.2	Sprovesti prakse upravljanja smanjenjem prašine u okviru CEMP-a: <ul style="list-style-type: none"> Zalivanje puteva tokom sušnih perioda, sa prioritetom i povećanom frekvencijom za deonice u blizini stambenih naselja; Definisanje i sprovođenje održavanja ograničenja brzine učesnika u saobraćaja koji rade na izgradnji; i Pokrivanje tereta na kamionima kako bi se sprečilo stvaranje prašine. 	EBRD PR3 IFC PS3	Interni resurs (ili nabavljen eksterno).	U svakom trenutku tokom izgradnje	Izveštaj podnet relevantnoj finansijskoj instituciji o realizovanim aktivnostima za kontrolu prašine (u skladu sa izveštavanjem u skladu sa tačkom 0 ESAP-a).
3.3	Razviti i sprovesti sveobuhvatni plan upravljanja otpadom i opasnim materijama koji treba da obuhvati: <ul style="list-style-type: none"> Procedure za pravilno postupanje sa svim otpadom; Metode za dokazivanje pravilnog upravljanja otpadom van lokacije od strane izvođača radova; Mere za smanjenje stvaranja otpada i maksimalno povećanje ponovne upotrebe i reciklaže; i Segregaciju otpada i određene lokacije za skladištenje. 	EBRD PR3 IFC PS3	Interni resurs (koji obezbeđuju izvođači).	Sprovodi se tokom izgradnje i rada.	Plan upravljanja otpadom koji odobrava Elektrawinds ili nezavisni stručnjak. Revizija implementacije relevantnoj finansijskoj instituciji (sa izveštajem u skladu sa tačkom 0 ESAP-a).
3.4	Razviti i sprovesti Plana za kontrolu emisije za konkretno serijsko postrojenje (vazduh i voda). Ako je konkretno serijsko postrojenje namenjeno za specifičnu svrhu obezbeđenja betona za vetropark Kovačica, kontrolisana mera će biti potrebna nezavisno od njegove lokacije.	EBRD PR3 IFC PS3	Interni resurs (koji obezbeđuju izvođači).	Sprovodi se tokom izgradnje i rada.	Emisijom se upravlja i usklađena je ESHS izveštavanje. Izveštaj o statusu usklađenosti
3.5	Razviti i sprovesti plan za upravljanje zemljanim materijalom: <ul style="list-style-type: none"> Odvojiti i čuvati u stabilnim odvojenim gomilama svu površinsku zemlju i dublje slojeve zemlje izvađene na područjima građevinskih radova. Odložiti kamen na posebne gomile. Zaštite sve gomile prekrivanjem, uključujući stvaranje biljnog pokrivača (lokalnih biljnih vrsta) prema potrebi, kako bi se sprečila erozija od vetra/vode i isušivanje. Koristite najbolje prakse kako bi se sprečilo ili zaustavilo rasipanje. <ul style="list-style-type: none"> Vrati u prethodno stanje svu poremećenu zemlju pokrivanjem površinskim slojem zemljišta i sađenjem lokalnih biljnih vrsta, ili vraćanjem u poljoprivrednu obradu. 	EBRD PR3 IFC PS3	Interni resurs (koji obezbeđuju izvođači).	Sprovodi se tokom izgradnje i rada.	Usvajanje plana, sprovođenje najboljih praksi, zaštita gornjeg sloja i odlaganje kamena Minimalna erozija i gubitak gornjeg sloja ESHS izveštavanje: slanje izveštaja Kreditorima o statusu plana i najvažnijim delovima programa kontrole erozije
4	EBRD PR 4 / IFC PS4: Javno zdravlje i bezbednost				
4.1	Razviti i obezbediti sprovođenje planova i procedura za zaštitu javnog zdravlja i bezbednosti od strane izvođača. Procedure treba da obuhvate (ali nisu ograničene na): <ul style="list-style-type: none"> Plan upravljanja saobraćajem za izvođače radova (ograničenja brzine, obuke, saobraćajnice, izbegavanje osetljivih područja) - plan mora pokrivati transport turbina, kamena i drugih materijala koji se dovoze ili uklanjaju sa gradilišta; 	EBRD PR4 IFC PS4	Interni resurs (koji obezbeđuju izvođači).	Izraditi procedure pre početka izgradnje. Sprovesti: u svakom trenutku tokom izgradnje.	Podnošenje procedura relevantnim finansijskim institucijama za reviziju. Javni obaveštenja, znaci opasnosti, barijere na raspolaganju. Podnošenje izveštaja relevantnim finansijskim institucijama o upravljanju saobraćajem, bezbednosti, drugim aktivnostima, uključujući incidente /

Br.	Mera	Izvor zahteva	Resursi/odgovornost	Raspored za završetak radnje	Ciljni i kriterijumi za procenu uspešne realizacije
	<ul style="list-style-type: none"> Javno obaveštenje o građevinskim radovima u oblastima otvorenim za javnost; Sigurnosne mere po potrebi za sprečavanje neovlašćenog pristupa projektnim lokacijama, uz odgovarajuću obuku za osoblje obezbeđenja; Mere za smanjenje prekida i zatvaranje javnog pristupa travnatim površinama; Obaveštenja o opasnosti / znakovi / barijere kako bi se sprečio pristup opasnim područjima projekta; i Obaveštenje obližnjim stanovnicima i lokalnim vlastima pre glavnih aktivnosti i saobraćaja. 				nesreće koje uključuju javnost (u skladu sa izveštajem u skladu sa tačkom 0).
4.2	<u>Tokom izgradnje i eksploatacije, pratiti buku u stanovima na zahtev i preduzeti mere za smanjenje ili kontrolu buke koliko je to potrebno za ispunjenje važećih standarda. Obezbediti odgovarajuću kontrolu buke na vozilima i opremi. Prilikom projektovanja trafostanice, koristiti tehnologiju čije specifikacije obezbeđuju da standardi za buku neće biti prekoračeni.</u>	EBRD PR4 IFC PS4	<u>Interni resurs (koji obezbeđuju izvođači).</u>	<u>Izraditi procedure pre početka izgradnje.</u> <u>Sprovesti u svakom trenutku tokom izgradnje.</u>	<u>Odgovarajući građevinski projekat za smanjenje buke</u> <u>Praćenje na zahtev i ublažavanje po potrebi</u> <u>ESHS izveštavanje:</u> <u>Izveštavanje o žalbama na buku, rezultatima praćenja, kao i merama za ublažavanje</u>
4.3	<u>Definisati ciljeve za i podsticati izvođače da zaposle lokalne radnike, uz prednost za one koji mogu direktno biti pogođeni bukom, saobraćajem, ili drugim projektnim aktivnostima. Ugovoriti i sprovesti program za unapređenje veština nekvalifikovanih lokalnih radnika u okviru programa podrške društvenim inicijativama. Razmotriti finansiranje studenata iz lokalnih zajednica za njihovo obrazovanje iz oblasti nauka i/ili inženjerstva (npr. ornitologija).</u>	EBRD PR4 IFC PS4	<u>Interni resurs (koji obezbeđuju izvođači).</u>	<u>Definisati ciljeve: pre angažovanja izvođača</u> <u>Ugovoriti program obuke: do finansijskog zatvaranja projekta</u>	<u>Značajan broj zaposlenih na lokalnu, uključujući i polukvalifikovane i kvalifikovane radnike</u> <u>Obuka za lokalne radnike</u> <u>Pružena podrška za obrazovanje</u> <u>ESHS izveštavanje:</u> <u>Izveštavati o broju lokalnih u odnosu na radnike koji su angažovani iz drugih mesta i strance, i nivou obrazovanja</u> <u>Izveštavati o rezultatima programa podrške društvenim inicijativama, uključujući obuku, podršku obrazovanju i drugim inicijativama koje koriste projektu, i generalnom poboljšanju kvaliteta života</u>
6	EBRD PR 6 / IFC PS 6: Zaštita biodiverziteta i održivo upravljanje živim prirodnim resursima				
6.1	Razviti i sprovesti program praćenja kako bi se osiguralo da mere za ublažavanje ostanu na prihvatljivom nivou pre izgradnje i da bi se procenio uticaj na ptice i slepe miševе koji može postojati tokom operativne faze vetroparka i koji bi trebalo da obuhvati: <ul style="list-style-type: none"> Imenovanog odgovornog nezavisnog ekološkog eksperta (IEE); Preduzimanje niza ponovljenih ornitoloških istraživanja za ažuriranje osnovnih informacija za finalizaciju mera ublažavanja kroz konsultacije sa Zavodom za zaštitu prirode, pored konačne 	EBRD PR6 IFC PS6	Interni resurs (i nezavisni ekološki stručnjak)	Pre izgradnje i nakon izgradnje na mesečnom nivou tokom svih godišnjih doba u početku za period od 5 godina.	Zabeleženi podaci podneti relevantnoj finansijskoj instituciji (u skladu sa izveštajem u skladu sa tačkom 0).

Br.	Mera	Izvor zahteva	Resursi/odgovornost	Raspored za završetak radnje	Ciljni i kriterijumi za procenu uspešne realizacije
	<p>provere pre izgradnje / stavljanja van pogona za zaštićene vrste;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprovesti preliminarnu proveru u okviru i uz granice gradilišta (pre izgradnje) kako bi se utvrdilo da li su se razvile nove mogućnosti legla za slepe miševe od završetka originalnih istraživanja; • Sprovoditi ekološki nadzor u toku perioda od tri godine nakon izgradnje. Revizija će biti izvršena nakon ove tri godine kako bi se razmotrilo da li je dalji monitoring neophodan. Rezultati ove revizije moraju biti prezentovani i usaglašeni sa bankom. Praćenje će biti preduzeto u svim sezonama u kojima su prisutne ove vrste; • Sprovoditi praćenje ptica tokom cele godine kako bi se uključilo beleženje visine letecnja; maksimalna visina pristupa prema vetroturbinama; modifikacije migracionih ruta; • Izvršiti identifikaciju uzgoja ptica u oblasti; • Sprovesti praćenje vrsta ptica i slepih miševa koji su pronađeni mrtvi u blizini vetroparka; • Izvršiti evidentiranje ovih incidenata u bazama podataka; • Sprovesti praćenje stepskog sokola kako bi se dodatno razjasnilo korišćenje lokacije od strane ove vrste kako bi se utvrdile turbine koje potencijalno mogu rezultirati značajnim smrtnostima koje se mogu isključiti tokom kritičnih perioda godišnjeg životnog ciklusa ove vrste tj. uzgajališta; • Sprovesti praćenje slepih miševa nakon izgradnje turbine 47 da bi se utvrdilo da li se aktivnost slepih miševa na ovoj lokaciji značajno smanjila nakon uklanjanja šume pored turbine; i • Razviti i sprovesti Pejzažni plan (SRP) u okviru CEMP-a kako bi se obezbedilo da se oblasti staništa koje su privremeno izgubljene kroz razvoj mogu obnoviti. 				<p>Pokrajinski zavod za zaštitu prirode zahtevao je izradu Plana za zaštitu posebnih vrsta. Ovaj Plan treba da uključi terenska osmatranja ptica i slepih miševa u trajanju od minimum tri godine. Zavod nije izričit u primeni mera mitigacije za neke posebne vrste koje se identifikuju tokom osmatranja; Zavod jednostavno zahteva od EWK „da definiše adekvatne mere zaštite tokom izgradnje i rada vetroparka“. Obzirom na potencijalno mali uticaj na ptice, ne izgleda razumno da „adekvatna mera“ podrazumeva instalaciju radarskog sistema.. Terenski posmatrači, koji u saradnji sa kontrolnim centrom vetroparka mogu selektivno isključivati vetroturbine, čini se adekvatnim.</p>
8	EBRD PR 8 / IFC PS 8: Kulturna baština				
8.1	<p>Imenovati i preduzeti dalja arheološka istraživanja / posmatranja u okviru identifikovanih Zona zaštite. Imenuje jednog ili više kompetentnih stručnjaka za nadgledanje svih iskopavanja i drugih aktivnosti u okviru kojih se pomera zemlja na lokacijama WTG-a identifikovanim od strane Zavoda za zaštitu spomenika kulture. Obezbediti da ovi stručnjaci imaju nadležnost da zaustave radove u slučaju eventualnih otkrića i osigurati da poslovođa na terenu ima tu informaciju.</p>	<p>Najbolja praksa EBRD PR8 IFC PS8 Zakoni Republike Srbije</p>	<p>Interni resurs (koji obezbeđuju izvođači / nezavisni arheološki stručnjak gde je to neophodno)</p>	<p>Pre/tokom izgradnje</p>	<p>Zabeleženi podaci podneti relevantnoj finansijskoj instituciji (u skladu sa izveštajem u skladu sa tačkom 0).</p>
8.2	<p>Razviti i sprovesti procedure u slučaju slučajnih otkrića, obučiti sve poslovođe o njihovoj implementaciji, uključujući i nadležnost stručnjaka da zaustave radove. Obučiti/informisati radnike i poslovođe o vrstama ostataka kulturnog nasleđa koje mogu biti otkrivene.</p>	<p>Najbolja praksa EBRD PR8 IFC PS8 Zakoni Republike Srbije</p>	<p>Interni resurs (koji obezbeđuju izvođači / nezavisni)</p>	<p>Definisati: pre izgradnje Sprovesti: tokom</p>	<p>Procedure su aktivne i dostupne za analizu, obuka predviđena za sve poslovođe Ostaci kulturne baštine se ne pomeraju</p>

Br.	Mera	Izvor zahteva	Resursi/odgovornost	Raspored za završetak radnje	Ciljni i kriterijumi za procenu uspešne realizacije
			arheološki stručnjak gde je to neophodno)	izgradnje	bez odgovarajuće zaštite ESHS izveštavanje: Izveštavati o slučajnim otkrićima i preduzetim merama
10	Obelodanjivanje informacija i uključivanje zainteresovanih strana				
10.1	Analizirati Plan uključivanja zainteresovanih strana, uključujući žalbeni mehanizam (SEP)	EBRD PR10 IFC PS1	WSP je razvio SEP za korišćenje u ovom projektu.	Pre izgradnje i u toku trajanja projekta.	SEP dokument izdat relevantnoj finansijskoj instituciji kao deo paketa obelodanjivanja. SEP se mora ažurirati i treba da sadrži mnogo veće nivoe detalja. Ažurirani SEP mora da odražava očekivanja svake zainteresovane strane, sredstvo angažovanja, kao i da sadrži evidenciju rezultata svakog angažmana / komunikacije. SEP treba da bude živi dokument i neophodan je značajan napredak.
10.2	Implementirati dogovoreni SEP, obavestiti zainteresovane strane o aktivnostima i mogućim uticajima i primati i odgovarati na žalbe.	EBRD PR10 IFC PS1	Interni resurs (imenovanje projektnog rukovodioca za komunikacije)	Sprovođenje tokom izgradnje i rada.	Aktivnosti koje se preduzimaju u okviru SEP-a uključujući žalbe i odgovore na žalbe podnete relevantnim finansijskim institucijama (sa prvim izveštajem u skladu sa tačkom 0.ESAP-a)
10.3	U skladu sa SEP-om, obezbediti blagovremeno obaveštavanje sela i stanovnika pre velikih povećanja intenziteta saobraćaja ili drugih projektnih aktivnosti koje bi mogle imati uticaj na njih.	EBRD PR10 IFC PS1	Interni resurs (imenovanje projektnog rukovodioca za komunikacije)	Obaveštenja se dostavljaju: pre uticaja	Pogođene osobe dobijaju unapred obaveštenje o promenama u uticajima ESHS izveštavanje: Izveštavanje Kreditora o najvažnijim detaljima obaveštenja